

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ

Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	«Сценічне мистецтво (Режисура драматичного театру, Режисура театру ляльок)», «Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно, Акторське мистецтво театру ляльок)	
Курс	3	
Семестр	5-6	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ст.'я, по батькові	Богданович Аліна Валеріївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	
	Посада	викладач кафедри театрознавства
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Bogdanovich.pdf alina.bogdanovych@num.kh.ua
Анотація	Дисципліна покликана ознайомити здобувачів з необхідними знаннями з історії розвитку українського театру від джерел театру у дохристиянську добу до сучасності. На заняттях бакалаври отримують знання щодо своєрідності періодизації українського допрофесійного і професійного театру,	

	набувають знання про наявні моделі театру в різні періоди, а також про особливості творчості українських драматургів, режисерів, акторів різних діб і напрямів, знайомляться з основними явищами і школами в українському театрі кін. XIX – XXI ст.
Мета дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є формування адекватного і систематизованого уявлення про історію українського театру, вищих його досягнень як у допрофесійний період, так і в добу театру корифеїв, добу модернізму, в рамках радянського періоду та у добу Незалежної України.

Програмні результати навчання	<p>ПРН01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.</p> <p>ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації).</p> <p>ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.</p> <p>ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.</p> <p>ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва</p> <p>ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.</p> <p>ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори мистецтва з урахуванням історичного контексту.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.</p> <p>ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК09. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>

<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.</p> <p>СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.</p> <p>СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.</p> <p>СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.</p> <p>СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.</p> <p>СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проекту).</p> <p>СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Джерела українського театру до XVI ст.</p> <p>Тема 2. Театральні моделі XVII – XVIII ст.</p> <p>Тема 3. Становлення професійного театру в Наддніпрянській Україні 1-ї пол. XIX ст.</p> <p>Тема 4. Акторське мистецтво Наддніпрянської України 1-ї пол. XIX ст.</p> <p>Тема 5. Українська драматургія 1-ї пол. XIX ст.</p> <p>Тема 6. Початок світського театру на західноукраїнських землях.</p> <p>Тема 7. Театр корифеїв як визначальний етап професіоналізації сценічного мистецтва Наддніпрянської України. Діяльність М.Кропивницького і М. Старицького.</p> <p>Тема 8. Сценічна діяльність М. Садовського і М.Заньковецької.</p> <p>Тема 9. Творчість І. Тобілевича і П. Саксаганського.</p> <p>Тема 10. Розвиток професійного театру в західноукраїнському регіоні (2 пол. XIX ст.).</p> <p>Тема 11. Модернізм в українській драматургії. Творчість Лесі Українки.</p> <p>Тема 12. Драматургія В. Винниченка, О. Олесь.</p> <p>Тема 13. Лесь Курбас у театрах Західної України та у Театрі під керівництвом М. Садовського.</p> <p>Тема 14. Молодий театр у Києві – програмний театр модернізму на українській сцені поч. XX ст.</p> <p>Тема 15. Театральний процес України від 1920-х – 1930-х років: стильові течії та їх лідери у драматургії, режисурі та акторському мистецтві.</p> <p>Тема 6. Театр Західної України міжвоєнної доби та театр окупованої України.</p> <p>Тема 7. Театр другої половини 1940-х – кінця 1950-х рр.: тенденції розвитку в парадигмі «соцреалізму».</p> <p>Тема 8. Сценічне мистецтво і драматургія доби «відлиги».</p> <p>Тема 9. Тенденції розвитку сучасного театру: рух недержавних театрів, драматургія, режисура і сценографія.</p> <p>Тема 10. Акторське мистецтво 1960-2020-х рр.</p>

Види занять	Лекційні, семінарські заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія); практичний метод (виконання семінарських завдань); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод (перегляд відеоматеріалів).
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль: усне опитування, контрольна робота, завдання для самостійної роботи за кожною темою, виступи з презентаціями на семінарських заняттях, участь в обговоренні кейсів. Семестровий контроль: залік здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою за результатами поточного контролю; екзамен проводиться в усній формі. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle і Telegram. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп у Moodle. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Гринишина, М. (ред.). (2012). <i>Український театр ХХ століття: антологія вистав</i> . Нац. акад. мистец. України, Ін-т пробл. сучас. мистецт. Єрмакова, Н. (2012). <i>Березільська культура: історія, досвід</i> . Фенікс. Корнієнко, Н. (1998). <i>Лесь Курбас: репетиція майбутнього</i> . Факт. <i>Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття</i> (2006). Ін-т пробл. сучас. мистецт. Скрипник, Г. (ред.). <i>Історія українського театру</i> . (Т. 2). НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. Танюк Л. (2007). <i>Мар'ян Крушельницький: Школа образного перевтілення, заповідана Лесем Курбасом</i> . Либідь.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історія українського театру», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. Протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.